Het Ethiek [*Akhlāq*] van de Mensen van Kennis [*Ahl al-ʿIlm*]

Imām ʿAbd al-ʿAzīz b. ʿAbdillāh b. Bāz

{رَحِمَهُ ٱللَّهُ}

Dār as-Sa'ādah

دار السعادة

Het Ethiek [Akhlāq] van de Mensen van Kennis [Ahl al-ʿIlm]

Imām ʿAbd al-ʿAzīz b. ʿAbdillāh b. Bāz

Introductie[1]

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، سيدنا ونبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين. وبعد

Alle lof zij voor Allāh, Heer der werelden, en moge zegeningen en vrede zijn over de edelste der Profeten en Boodschappers, onze meester en onze Profeet Moḥammad ﷺ, en over zijn familie en al zijn Metgezellen.

Voorts:

———————————————————————————————————

Dit is een beknopte uiteenzetting waarin ik heb beoogd het ethiek [*Akhlāq*] van de geleerden [*ʿUlamā*] te verduidelijken en hetgeen zij behoren te volgen, waarbij zij hun grootste *Imām* en hun voorbeeld [*Qudwah*] in al het goede tot maatstaf nemen, namelijk onze nobele Profeet Moḥammad b. ʿAbdillāh ﷺ, de Boodschapper van de Heer der werelden, de leider van de stralende gelovigen [*al-Ghurr al-Muḥajjalīn*], en de *Imām* van alle oproepers [*Duʿāt*] tot de weg [*Sabīl*] van Allāh. Ik achtte het passend haar de titel te geven: "*Het ethiek [Akhlāq] van de mensen van kennis [Ahl al-ʿIlm].*"

Het is voor niemand verborgen die ook maar een gering aandeel bezit aan kennis [*ʿIlm*], dat de geleerden [*ʿUlamā*] de erfgenamen [*Khulafāʾ*] van de Profeten zijn. De Profeten hebben immers geen *Dīnār* noch Dirham nagelaten. Integendeel, zij hebben kennis [*ʿIlm*] nagelaten, en kennis [*ʿIlm*]

is datgene waar het Boek van Allāh {عَزَّ وَجَلَّ} en de *Sunnah* van Zijn Boodschapper ﷺ naar verwijzen.

Om deze reden zei ʿĀʾishah {رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهَا}, toen zij werd gevraagd naar het karakter [*Khuluq*] van de Profeet ﷺ: "*Zijn karakter was de Qurʾān.*"

Deze grootse uitspraak van ʿĀʾishah {رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهَا} wijst ons erop dat zijn ethiek [*Akhlāq*], ﷺ, bestond uit het volgen van de *Qurʾān*, standvastig blijven bij hetgeen deze bevat aan geboden [*Awāmir*] en verboden [*Nawāhī*], het belichamen van de eigenschappen die de Nobele *Qurʾān* prijst en aanbeveelt bij degenen die ze bezitten, en het zich ver houden van iedere eigenschap die door de *Qurʾān* wordt veroordeeld en afgekeurd bij degenen die ermee getekend zijn. Het is een allesomvattende, bondige en verheven uitspraak.

Het is daarom het meest passend dat de mensen van kennis [*Ahl al-ʿIlm*], onder de oproepers [*Duʿāt*], de leraren [*Mudarrisīn*] en de studenten [*Ṭalabah*], bijzondere zorg besteden aan het Boek van Allāh en zich er volledig toe wenden, opdat zij daaruit het ethiek [*Akhlāq*] nemen die Allāh {عَزَّ وَجَلَّ} liefheeft, daarin standvastig blijven, en deze maken tot een gevestigd karakter [*Khuluq*] en een methodologie [*Minhāj*] waarnaar zij leven, waar zij zich ook bevinden.

Allāh {عَزَّ وَجَلَّ} zegt:

إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ

"*Voorwaar, deze Qurʾān leidt naar datgene wat het meest recht en standvastig is.*" (***Sūrah al-Isrāʾ***, 17:9)

Hij is dus de gids naar de weg [*Ṭarīqah*] die de meest rechte is van alle wegen [*Ṭuruq*] en de meest rechtgeleide van alle paden [*Subul*]. Is er voor de gelovige [*Muʾmin*] een doel [*Hadf*] dat groter is dan zich te bevinden op de meest rechtgeleide van de paden [*Subul*], de meest rechte daarvan en de meest zuivere daarvan?

Er bestaat geen twijfel dat dit het verhevenste van de doelen [*Ahdāf*] is, het belangrijkste ervan en het zuiverste ervan. Het is het verheven karakter [*Khuluq ʿAẓīm*] waarmee Allāh Zijn Profeet Moḥammad ﷺ heeft geprezen in *Sūrah al-Qalam*, waar Hij {سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ} zegt:

نٓ ۚ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ۝ مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ۝ وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ۝ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

"Nūn. Bij de pen en wat zij schrijven. Jij bent, door de gunst van jouw Heer, geen bezetene. En voorwaar, voor jou is er een onafgebroken beloning. En voorwaar, jij bent zeker op een verheven karakter." (***Sūrah al-Qalam***, 68:1–4)

Daarom moeten alle mensen van kennis [*Ahl al-ʿIlm*] en de studenten van kennis [*Ṭalabatu-l-ʿIlm*] grote zorg besteden aan dit karakter [*Khuluq*] en zich wijden aan het Boek van Allāh in recitatie [*Qirāʾah*], overdenking [*Tadabbur*], juist begrip [*Taʿaqqul*] en handelen [*ʿAmal*].
Hij {سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ} zegt:

كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ

"[Dit is] een gezegend Boek dat Wij tot jou hebben neergezonden, opdat zij over Zijn verzen nadenken en opdat de bezitters van gezond verstand er lering uit trekken." (***Sūrah Ṣād***, 38:29)

Zij zijn de mensen met gezonde verstandelijke vermogens [*ʿUqūl Ṣaḥīḥah*] aan wie Allāh het vermogen heeft geschonken om onderscheid te maken tussen waarheid [*Ḥaqq*] en valsheid [*Bāṭil*], en tussen leiding [*Hudá*] en dwaling [*Ḍalāl*].

Wie dit verheven karakter [*Khuluq ʿAẓīm*] verlangt, moet zich volledig wenden tot het Boek van Allāh {عَزَّ وَجَلَّ}, en daaraan grote zorg besteden door middel van recitatie [*Tilāwah*], overdenking [*Tadabbur*] en juist begrip [*Taʿaqqul*], door gezamenlijke bestudering [*Mudhākarah*] met zijn metgezellen, en door de mensen van kennis [*Ahl al-ʿIlm*] te vragen over alles wat voor hem moeilijk is. Tevens dient hij voordeel te halen uit de gezaghebbende boeken van Koranverklaring [*Kutub at-Tafsīr al-Muʿtamadah*] en grote zorg te besteden aan de Profetische Methodologie [*as-Sunnah an-Nabawīyah*], want zij verklaart de *Qurʾān* en wijst erop.

Op deze wijze kan hij voortgaan op deze rechte methode [*Nahj Qawīm*], en zo behoren tot de mensen die zich toeleggen op het Boek van Allāh, in recitatie [*Qirāʾah*], overdenking [*Tadabbur*] en handelen [*ʿAmal*].

Want de *Yahūd* hebben het Boek van Allāh, de *Naṣārá* hebben het Boek van Allāh, en de verdorven geleerden [*ʿUlamā as-Sūʾ*] van deze *Ummah* hebben het Boek van Allāh. Wat zijn zij dan geworden? Zij zijn tot de slechtste der mensen gaan behoren toen zij zich verzetten tegen het Boek van Allāh, en Allāh werd toornig op hen. Hetzelfde geldt voor hun volgelingen, namelijk voor ieder die het Boek van Allāh bewust tegenstreeft en voortgaat op de weg [*Nahj*] van de dwalenden [*Ghāwīn*] onder de *Yahūd*, de *Naṣārá* en anderen. Zijn oordeel [*Ḥukm*] is hun oordeel [*Ḥukm*].

De bedoeling is dat wij handelen naar het Boek van Allāh, en dat het voor ons een karakter [*Khuluq*] wordt, zoals het een *Khuluq* was voor degenen die vóór ons geloofden, en een leiding [*Hudá*] en een genezing [*Shifāʾ*].

En Allāh {جَلَّ وَعَلَا} zei tot Zijn Profeet ﷺ:

قُلْ هَٰذِهِۦ سَبِيلِيٓ أَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا۠ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِى وَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ

"*Zeg: Dit is mijn weg [Sabīlī]. Ik roep op tot Allāh met helder inzicht [Baṣīrah], ik en wie mij volgt. En verheven is Allāh, en ik behoor niet tot de veelgodendienaren [Mushrikīn].*" (***Sūrah Yūsuf***, 12:108)

Ook dit behoort tot zijn ethiek [*Akhlāq*], ﷺ, en tot het ethiek [*Akhlāq*] van de mensen van kennis [*Ahl al-ʿIlm*] in het algemeen: zij zijn de mensen van kennis en inzicht [*Baṣīrah*], de mensen van kennis en geloof [*Īmān*], en de mensen van kennis en godsvrees [*Taqwá*].

Wat betreft degenen die wel kennis bezitten maar geen godsvrees [*Taqwá*] en geen geloof [*Īmān*], zij hebben daarin geen aandeel. Want tot het ethiek [*Akhlāq*] van de mensen van kennis [*Ahl al-ʿIlm*] behoort dat zij oproepen tot Allāh met helder inzicht [*Baṣīrah*], gepaard met handelen [*ʿAmal*], en dat zij de waarheid [*Ḥaqq*] verduidelijken met haar religieuze bewijzen [*Adillah Sharʿīyah*], in woord, daad en geloofsleer [*ʿAqīdah*].

Zij zijn de oproepers [*Duʿāt*] die de schepping oproepen en haar gidsen [*Hudāt*], in het licht van het Boek van Allāh en de *Sunnah* van Zijn Boodschapper ﷺ. Zij verkopen de verzen [*Āyāt*] van Allāh niet voor een geringe prijs. Integendeel, zij brengen de mensen de religie [*Dīn*] van

Allāh over, leiden hen naar de waarheid [*Ḥaqq*] waarmee Allāh Zijn Profeet ﷺ heeft gezonden, en blijven geduldig onder schadelijkheden [*Adhá*] in alle omstandigheden [*Aḥwāl*].

Hieruit wordt duidelijk dat wie anderen oproept terwijl hij zich op onwetendheid [*Jahālah*] bevindt, niet het karakter [*Khuluq*] van de Profeet ﷺ bezit, noch het karakter [*Khuluq*] van de mensen van kennis [*Ahl al-ʿIlm*]. Integendeel, hij is een misdadiger [*Mujrim*], want Allāh {سُبْحَانَهُ} heeft het spreken over Hem zonder kennis [*Qawl ʿalá Allāh bi-Ghayr ʿIlm*] zelfs boven de rang van afgoderij [*Shirk*] geplaatst, vanwege de geweldige verdorvenheid [*Fasād*] die daaruit voortvloeit.

Hij {تَعَالَى} zegt in Zijn duidelijke Boek:

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

"*Zeg: Mijn Heer heeft slechts de zedeloosheden [Fawāḥish] verboden, zowel de openlijke als de verborgen, en de zonde [Ithm], en de overtreding [Baghy] zonder recht, en dat jullie iets met Allāh deelgenoten toekennen [Shirk] waarvoor Hij geen bewijsgrond [Sulṭān] heeft neergezonden, en dat jullie over Allāh zeggen wat jullie niet weten.*" (***Sūrah al-Aʿrāf***, 7:33)

Zo heeft Hij {سُبْحَانَهُ} het spreken over Hem zonder kennis [*Qawl ʿalá Allāh bi-Ghayr ʿIlm*] geplaatst aan de top van de *Marātib* [niveaus] van de verboden zaken [*Muḥarramāt*], omdat deze verspassage een oplopende rangorde bevat van het lichtere naar het zwaardere. Zij eindigt met

afgoderij [*Shirk*], en vervolgens met het spreken over Allāh zonder kennis [*Qawl ʿalá Allāh bi-Ghayr ʿIlm*]. Hieruit wordt het gevaar [*Khaṭar*] van het spreken over Allāh zonder kennis duidelijk, en dat het behoort tot de ernstigste verwerpelijkheden [*Munkarāt ʿAẓīmah*] en de gevaarlijkste grote zonden [*Kabāʾir Khaṭīrah*], vanwege de slechte gevolgen [*ʿAwāqib Sayyiʾah*] die het in zich draagt en de misleiding [*Iḍlāl*] van de mensen die eruit voortvloeit.

En in een ander vers in *Sūrah al-Baqarah* heeft Hij {سُبْحَانَهُ} duidelijk gemaakt dat het spreken over Hem zonder kennis [*Qawl ʿalá Allāh bi-Ghayr ʿIlm*] behoort tot datgene waartoe *Shayṭān* oproept en datgene wat hij beveelt. Het past de student van kennis [*Ṭālib al-ʿIlm*] dus niet om voort te gaan in de gelederen [*Rikāb*] van *Shayṭān.*

Hij {جَلَّ وَعَلَا} zegt:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ۞ إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

"O mensen, eet van wat zich op de aarde bevindt, wettig [Ḥalāl] en goed [Ṭayyib], en volgt niet de voetstappen [Khuṭuwāt] van Shayṭān. Voorwaar, hij is voor jullie een duidelijke vijand [ʿAdūw Mubīn]. Hij beveelt jullie slechts het kwade [Sūʾ], de zedeloosheid [Faḥshāʾ], en dat jullie over Allāh zeggen wat jullie niet weten."
(***Sūrah al-Baqarah***, 2:168-169)

Kijk dus, mijn broeder, naar wat Allāh heeft vermeld over deze duidelijke vijand [*ʿAdūw Mubīn*], en dat hij het kwade [*Sūʾ*], de zedeloosheid [*Faḥshāʾ*]

en het spreken over Allāh zonder kennis [*Qawl ʿalá Allāh bi-Ghayr ʿIlm*] beveelt, omdat hij het geweldige gevaar [*Khaṭar*] en de verdorvenheid [*Fasād*] kent die gelegen zijn in het spreken over Hem {سُبْحَانَهُ} zonder kennis. Want degene die over Allāh spreekt zonder kennis [*Qāʾil ʿalá Allāh bi-Ghayr ʿIlm*], verklaart het *Ḥarām* geoorloofd, verklaart het *Ḥalāl* verboden, verbiedt de waarheid [*Ḥaqq*] en beveelt de valsheid [*Bāṭil*], en dat alles vanwege zijn onwetendheid [*Jahl*].

Wat de mensen van kennis [*Ahl al-ʿIlm*] en de studenten van kennis [*Ṭalabatu-l-ʿIlm*] dus verplicht zijn, is zich te hoeden voor het spreken over Allāh zonder kennis [*Qawl ʿalá Allāh bi-Ghayr ʿIlm*], en grote zorg te besteden aan de religieuze bewijzen [*Adillah Sharʿīyah*], zodat zij met kennis [*ʿIlm*] zijn omtrent datgene waartoe zij oproepen en datgene wat zij verbieden, en zodat zij niet over Allāh spreken zonder kennis [*Qawl ʿalá Allāh bi-Ghayr ʿIlm*].

En degenen die Allāh kennen [*al-ʿUlamā bi-llāh*], zijn de mensen met de grootste vrees [*Khashyah*] voor Allāh, en zij zijn het meest volmaakt in vrees voor Allāh en in het halt houden bij Zijn grenzen [*Ḥudūd*].

Allāh {تَعَالَى} zegt:

إِنَّمَا يَخْشَى ٱللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ ٱلْعُلَمَاءُ

"*Het zijn slechts degenen onder Zijn dienaren die kennis bezitten [al-ʿUlamā] die Allāh werkelijk vrezen.*" (***Sūrah Fāṭir***, 35:28)

Dus iedere moslim vreest Allāh, en iedere geleerde [*ʿĀlim*] vreest Allāh, maar de vrees [*Khashyah*] verschilt in graad. De mensen met de grootste vrees [*Khashyah*] voor Allāh, en de meest volmaakte vrees [*Khashyah*] voor

Allāh, zijn degenen die Allāh kennen [*al-ʿUlamā bi-llāh*], degenen die Zijn religie [*Dīn*] kennen. Het zijn niet de geleerden [*ʿUlamā*] van de geneeskunde, noch de geleerden [*ʿUlamā*] van de techniek, noch de geleerden [*ʿUlamā*] van de aardrijkskunde, noch de geleerden [*ʿUlamā*] van de rekenkunde, noch de geleerden [*ʿUlamā*] van dit of dat. Integendeel, het zijn de geleerden [*ʿUlamā*] van Allāh, van Zijn religie [*Dīn*], en van datgene waarmee Zijn Boodschapper ﷺ is gekomen, en aan hun hoofd staan de Boodschappers {عَلَيْهِمُ ٱلصَّلَاةُ وَٱلسَّلَامُ}.

De Boodschappers en de Profeten zijn dus de voorhoede van de geleerden [*ʿUlamā*]. Zij zijn het voorbeeld [*Qudwah*] van de geleerden [*ʿUlamā*], en zij zijn de leiders [*Aʾimmah*]. Degenen die na hen kwamen, zijn hun opvolgers [*Khulafāʾ*]. Zij erfden hun kennis [*ʿIlm*] en riepen op tot datgene waartoe ook zij opriepen.

Er is overgeleverd in de *Ḥadīth*:

«العلماء ورثة الأنبياء»

"*De geleerden [ʿUlamā] zijn de erfgenamen [Warathah] van de Profeten.*"

Daarom past het de mensen van kennis [*Ahl al-ʿIlm*], ook al zijn zij laat in de tijd gekomen, zoals in onze eigen tijd, des te meer dat zij het pad en de koers [*Maslak*] volgen van hun rechtschapen voorgangers [*Awāʾil Akhyār*] in de vrees [*Khashyah*] voor Allāh, in het verheerlijken van Zijn gebod [*Amr*] en Zijn verbod [*Nahy*], in het halt houden bij Zijn grenzen [*Ḥudūd*], en in het zijn van helpers [*Anṣār*] van de waarheid [*Ḥaqq*] en oproepers [*Duʿāt*] tot de leiding [*Hudá*], zonder in de zaak van de waarheid [*Ḥaqq*] de blaam [*Lawmah*] van enige berisper [*Lāʾim*] te vrezen.

Daardoor wordt hun kennis [*ʿIlm*] nuttig, wordt hun verantwoordelijkheid [*Dhimmah*] gezuiverd, en hebben de mensen door hen profijt.

Dus Zijn uitspraak {سُبْحَانَهُ}:

إِنَّمَا يَخْشَى ٱللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ ٱلْعُلَمَاءُ

"*Het zijn slechts degenen onder Zijn dienaren die kennis bezitten [al-ʿUlamā] die Allāh werkelijk vrezen.*" (***Sūrah Fāṭir***, 35:28)

duidt op de volmaakte vrees [*al-Khashyah al-Kāmilah*]. Deze volmaakte vrees [*al-Khashyah al-Kāmilah*] behoort dus toe aan de mensen van kennis [*Ahl al-ʿIlm*], en de hoogste onder hen zijn de Boodschappers en de Profeten [*Rusul wa-l-Anbiyāʾ*], gevolgd door degenen die hen in rang opvolgen onder de mensen van kennis [*Ahl al-ʿIlm*], overeenkomstig hun godsvrees [*Taqwá*] jegens Allāh, de omvang van hun *ʿIlm*, en de kracht en volmaaktheid van hun geloof [*Īmān*] en hun bevestiging [*Taṣdīq*].

Toen een aantal van de Metgezellen informeerde naar de persoonlijke aanbidding van de Boodschapper ﷺ, achtten zij hun eigen aanbidding als gering en zeiden: *Waar staan wij ten opzichte van de Boodschapper van Allāh ﷺ, terwijl Allāh hem heeft vergeven wat aan zonden voorafging en wat daarna kwam*, zoals authentiek is overgeleverd in de *Ṣaḥīḥ* via de *Ḥadīth* van ʿĀʾishah {رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهَا}.

Toen zei één van hen: *Wat mij betreft, ik zal bidden en niet slapen*. Een ander zei: *Wat mij betreft, ik zal vasten en mijn vasten niet verbreken*. Weer een ander zei: *Wat mij betreft, ik zal niet op een bed slapen*. En een ander zei: *Wat mij betreft, ik zal geen vlees eten.*

Dit bereikte de Profeet ﷺ, waarop hij de mensen toesprak. Hij prees Allāh en verhief Hem, en zei vervolgens:

أما والله إني لأخشاكم لله وأتقاكم له، ولكني أصلي وأنام، وأصوم وأفطر، وأتزوج النساء، فمن رغب عن سنتي فليس مني

"*Voorwaar, bij Allāh, ik ben onder jullie degene die Allāh het meest vreest en het meest godsvrezend is. Toch bid ik en slaap ik, vast ik en verbreek ik mijn vasten, en trouw ik met vrouwen [Nisā']. Wie zich dus afwendt van mijn Sunnah behoort niet tot mij.*"

Hij ﷺ maakte dus duidelijk dat hij de meest vrezende van alle mensen was tegenover Allāh, en dat hij de meest godsvrezende [*Atqá*] onder hen was, en de meest kennisdragende van wat gevreesd en vermeden moet worden. Zo waren ook de Boodschappers vóór hem: zij waren de meest kennisdragende van alle mensen betreffende Allāh en de meest godsvrezende [*Atqá*] jegens Hem. Daarna volgen de geleerden [*ʿUlamā*], ieder overeenkomstig zijn rang.

Toch volgt uit de volmaaktheid van de vrees [*Khashyah*] voor Allāh niet dat zij onfeilbaar [*Maʿṣūm*] zijn van fouten. Integendeel, iedere geleerde [*ʿĀlim*] kan dwalen. Wanneer de waarheid [*Ḥaqq*] voor hem duidelijk wordt, keert hij ernaar terug, zoals de Profeet ﷺ heeft gezegd:

«كُلُّ بَنِي آدَمَ خَطَّاءٌ، وَخَيْرُ الْخَطَّائِينَ التَّوَّابُونَ»

"*Alle kinderen van Ādam maken fouten, en de besten onder degenen die fouten maken zijn degenen die voortdurend berouw tonen.*"

De student van kennis [*Ṭālib al-ʿIlm*] dient dus de waarheid [*Ḥaqq*] te zoeken via haar bewijs [*Dalīl*], zich daarin maximaal in te spannen, zijn Heer te vragen om succes [*Tawfīq*] en hulp [*Iʿānah*], en zijn intentie [*Nīyah*] oprecht te maken. Indien hij desondanks een fout maakt, ontvangt hij één beloning [*Ajr*], en indien hij het juiste treft, ontvangt hij twee beloningen [*Ajrān*], zoals authentiek is vastgesteld in de *Sunnah* van de Boodschapper van Allāh ﷺ.

De vrees [*Khashyah*] voor Allāh vereist dat men stilstaat bij de grenzen [*Ḥudūd*] van Allāh en voortgaat op de methodologie [*Minhāj*] van de Boodschapper van Allāh ﷺ. Wie dit overschrijdt, vervalt in geforceerde overdrijving [*Tanaṭṭuʿ*] en extremisme [*Ghuluww*], en dat is niet toegestaan.

De geleerde [*ʿĀlim*] is degene die halt houdt bij de grenzen [*Ḥudūd*] van Allāh, zowel in wat toegestaan is [*Ibāḥah*] als in wat verboden is [*Manʿ*], in handelen [*ʿAmal*] en in het nalaten [*Tark*]. Tegelijkertijd blijft hij uiterst waakzaam om niet over Allāh te spreken zonder kennis [*Qawl ʿalá Allāh bi-Ghayr ʿIlm*], en om niet te handelen in strijd met wat hij weet, zodat hij niet gaat lijken op de *Yahūd* in dat opzicht.

En Allāh {سُبْحَانَهُ} heeft met betrekking tot een deel van de praktiserende en vrome mensen van het Boek [*Ahl al-Kitāb*] prijzenswaardige eigenschappen [*Khiṣāl Ḥamīdah*] vermeld, als een herinnering voor ons daaraan.

En Hij {تَعَالَى} zei:

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

“Er was zeker in hun verhalen [Qaṣaṣ] een les [ʿIbrah] voor degenen met gezond verstand [Ulū al-Albāb].” (***Sūrah Yūsuf***, 12:111)

Dus in de geschiedenis [*Tārīkh*] en de verhalen [*Qaṣaṣ*] liggen lessen [*ʿIbar*], zoals Hij {عَزَّ وَجَلَّ} heeft gezegd.

En Hij {سُبْحَانَهُ} zei:

لَيْسُوا سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ۝ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ

“Zij zijn niet allen gelijk. Onder de mensen van het Boek [Ahl al-Kitāb] bevindt zich een standvastige gemeenschap [Ummah Qāʾimah]. Zij reciteren de verzen [Āyāt] van Allāh in de uren van de nacht terwijl zij neerknielen. Zij geloven in Allāh en de Laatste Dag [al-Yawm al-Ākhir], gebieden het goede [al-Maʿrūf], verbieden het verwerpelijke [al-Munkar], en haasten zich naar de goede daden [Khayrāt]. En zij behoren tot de rechtschapenen [Ṣāliḥīn].”
(***Sūrah Āl ʿImrān***, 3:113-114)

Dit is een voorbeeld [*Namūdhaj*] van hun goede daden [*Aʿmāl Ṭayyibah*], en deze prijzenswaardige eigenschappen [*Ṣifāt Ḥamīdah*] zijn door Allāh {سُبْحَانَهُ} met betrekking tot hen vermeld, opdat wij hen hierin zouden navolgen, deze weg en koers [*Maslak*] zouden inslaan, en de mensen van het goede [*Ahl al-Khayr*] tot ons voorbeeld zouden nemen.

Evenzo zegt Hij {جَلَّ وَعَلَا} aan het einde van *Sūrah Āl ʿImrān*:

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

"*En voorwaar, onder de mensen van het Boek [Ahl al-Kitāb] zijn er zeker die geloven in Allāh en in wat tot jullie is neergezonden en in wat tot hen is neergezonden, nederig onderworpen [Khāshiʿīn] aan Allāh. Zij verkopen de verzen [Āyāt] van Allāh niet voor een geringe prijs. Zij zullen hun beloning [Ajr] bij hun Heer hebben. Voorwaar, Allāh is snel in de afrekening [Ḥisāb].*"
(***Sūrah Āl ʿImrān***, 3:199)

Deze prijzenswaardige kwaliteiten [*Khiṣāl Ḥamīdah*], die werden belichaamd door de besten van de mensen van het Boek [*Ahl al-Kitāb*] en door degenen onder hun geleerden [*ʿUlamā*] die Allāh heeft geleid, zijn dus de volgende: geloof [*Īmān*] in Allāh, nederigheid [*Khushūʿ*] en onderwerping [*Khuḍūʿ*] aan Allāh, gehoorzaamheid [*Ṭāʿah*] aan Allāh {سُبْحَانَهُ}, en onderwerping aan Hem {سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ}.

En daarbij komt dat zij de verzen [*Āyāt*] van Allāh niet voor een geringe prijs verkopen, noch de waarheid [*Ḥaqq*] ontkennen of verbergen, zoals hun dwalende geleerden [*ʿUlamā Ḍāllūn*] deden. Zij verborgen de beschrijving [*Sīrah*] van Moḥammad ﷺ en hielden veel van de waarheid [*Ḥaqq*] verborgen omwille van hun onmiddellijke aandeel [*Ḥaẓẓ ʿĀjil*] en wat zij begeerden van het genot [*Matāʿ*] van het wereldse leven [*Dunyā*].

Wat betreft de mensen van kennis en geloof [*Ahl al-ʿIlm wa al-Īmān*], zowel de vroegeren als de lateren, de mensen van vrees [*Khawf*] voor Allāh, zij spreken de waarheid [*Ḥaqq*] en maken haar openlijk bekend. Zij verkopen de verzen [*Āyāt*] van Allāh niet voor een geringe prijs. Integendeel, tot hun geweldige daden [*Aʿmāl ʿAẓīmah*] behoren het verduidelijken van de *Ḥaqq*, het daarop wijzen, ertoe oproepen, waarschuwen tegen valsheid [*Bāṭil*], en daarvoor vrees inboezemen [*Tarhīb*]. Zij hopen op de beloning [*Thawāb*] van Allāh {سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ} en vrezen Zijn bestraffing [*ʿIqāb*].

En Hij {عَزَّ وَجَلَّ} zei:

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ ۚ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

“*Is degene die weet dat wat tot jou is neergezonden van jouw Heer de waarheid [Ḥaqq] is, gelijk aan iemand die blind is? Slechts degenen met gezond verstand [Ulū al-Albāb] trekken lering.*” (***Sūrah ar-Raʿd***, 13:19)

En Hij {تَعَالَىٰ} zei:

قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۗ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

“*Zeg: Zijn degenen die weten gelijk aan degenen die niet weten? Slechts degenen met gezond verstand [Ulū al-Albāb] trekken lering.*” (***Sūrah az-Zumar***, 39:9)

En Hij {سُبْحَانَهُ} heeft in deze twee verzen duidelijk gemaakt dat degene die de waarheid [*Ḥaqq*] kent die door onze Heer is neergezonden, en die leiding [*Hudá*], rechtschapenheid [*Ṣalāḥ*] en hervorming [*Iṣlāḥ*] is, niet gelijk is aan iemand die blind is, die de waarheid [*Ḥaqq*] niet kent en er

niet toe wordt geleid, vanwege de verdorvenheid [*Fasād*] van zijn voorstelling [*Taṣawwur*], de afwijking [*Inḥirāf*] van zijn hart [*Qalb*], en de verdorvenheid [*Fasād*] van zijn verstandskern [*Lubb*]. Deze twee zijn niet gelijk.

Daarom zei Hij:

إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

"*Slechts degenen met gezond verstand [Ulū al-Albāb] trekken lering.*"

Zo heeft Hij duidelijk gemaakt dat bezinning [*Tadhakkur*] en helder inzicht [*Tabaṣṣur*] uitsluitend toebehoren aan degenen met gezond verstand [*Ulū al-Albāb*], en dat zij de mensen zijn van gezonde en rechte verstandelijke vermogens [*ʿUqūl Ṣaḥīḥah Salīmah*].

Vervolgens vermeldde Hij hun verheven eigenschappen en zei:

ٱلَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ ٱللَّهِ وَلَا يَنقُضُونَ ٱلْمِيثَاقَ

"*Degenen die het verbond [ʿAhd] van Allāh nakomen en het pact [Mīthāq] niet verbreken.*" (***Sūrah ar-Raʿd***, 13:20)

Dit zijn de eigenschappen van de mensen van kennis en geloof [*Ahl al-ʿIlm wa-l-Īmān*]. Zij zijn degenen die het verbond [*ʿAhd*] van Allāh nakomen en datgene wat Hij hun heeft toevertrouwd. Zij geven Hem Zijn recht [*Ḥaqq*], blijven standvastig op Zijn religie [*Dīn*] in woord, daad en geloofsleer [*ʿAqīdah*], en zij verbreken het pact [*Mīthāq*] niet. Integendeel, zij komen verbonden [*Mawāthīq*] en toezeggingen [*ʿUhūd*] na.

Zij onderhouden en bewaren datgene wat Allāh heeft bevolen te onderhouden, zij vrezen hun Heer en zijn beducht voor een slechte afrekening [*Sūʾ al-Ḥisāb*]. Zij onderhouden datgene wat Allāh heeft bevolen te onderhouden door standvastig te blijven bij het gebod [*Amr*] van Allāh, door oprechtheid [*Ikhlāṣ*] jegens Allāh {سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ}, en door de *Sunnah* van de Boodschapper ﷺ te volgen.

Beide zaken zijn onmisbaar. De eenwording van Allāh [*Tawḥīd*] is onmisbaar, en het volgen van de Boodschapper ﷺ is onmisbaar. En het een moet met het ander verbonden zijn, door het verwezenlijken van de twee getuigenissen [*ash-Shahādatayn*], namelijk de getuigenis [*Shahādah*] dat niemand het recht heeft om aanbeden te worden behalve Allāh, en dat Moḥammad de Boodschapper van Allāh is.

Evenzo verbinden zij geloof [*Īmān*] met handelen [*ʿAmal*]. Daartoe behoren ook goedheid jegens de ouders [*Birr al-Wālidayn*] en het onderhouden van de familiebanden [*Ṣilatu-r-Raḥim*].

En zij vrezen hun Heer met een vrees [*Khashyah*] die hen helpt Allāh te gehoorzamen en hen weghoudt van daden van ongehoorzaamheid [*Maʿāṣī*] aan Allāh. Zij vrezen Hem {سُبْحَانَهُ} met een werkelijke vrees [*Khashyah Ḥaqīqīyah*], niet slechts met een bewering. Het is een vrees die hun harten [*Qulūb*] beïnvloedt, waardoor deze nederig [*Khāshiʿah*] worden voor Allāh, onderworpen [*Khāḍiʿah*] aan Hem, Zijn heilige grenzen [*Ḥurumāt*] eerbiedigen en respecteren, Zijn verboden [*Nawāhī*] verlaten en Zijn geboden [*Awāmir*] naleven.

Dát zijn de mensen van kennis [*Ahl al-ʿIlm*] en geloof [*Īmān*]. Zij vrezen hun Heer met een vrees [*Khashyah*] die ware navolging [*Mutābaʿah*]

voortbrengt, naar de waarheid [*Ḥaqq*] leidt en uitmondt in het verlaten van de valsheid [*Bāṭil*].

En Hij {تَعَالَىٰ} zei:

وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ

"*En zij vrezen een slechte afrekening [Sū᾽ al-Ḥisāb].*" (***Sūrah ar-Raʿd***, 13:21)

Ook dit behoort tot de volmaaktheid van de vrees [*Khashyah*], namelijk hun vrees voor een slechte afrekening [*Sū᾽ al-Ḥisāb*]. Daarom bereidden zij zich voor en bleven zij standvastig op het pad [*Ṭarīq*], uit vrees voor een slechte afrekening [*Sū᾽ al-Ḥisāb*] op de Dag der Opstanding [*Yawm al-Qiyāmah*].

Vervolgens noemde Hij {سُبْحَانَهُ} de zesde en zevende eigenschap en zei Hij {سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ}:

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ

"*En degenen die geduldig zijn [Ṣabarū], strevend naar het Aangezicht [Wajh] van hun Heer, en die het gebed [Ṣalāh] onderhouden.*" (***Sūrah ar-Raʿd***, 13:22)

Zij waren geduldig in de gehoorzaamheid [*Ṭāʿah*] aan Allāh en geduldig in het zich onthouden van de heilige verboden [*Maḥārim*] van Allāh, niet louter uit hardheid [*Tajallud*] en ook niet uit pronkzucht [*Riyā᾽*], maar in het zoeken van het Aangezicht [*Wajh*] van Allāh en in het zoeken van nabijheid [*Zulfá*] tot Hem.

Dát zijn de mensen van geloof [*Īmān*] en de mensen die Allāh kennen. Zij blijven geduldig in tegenspoed [*Shadā᾽id*] bij het verrichten van

gehoorzaamheid [*Ṭāʿah*] aan Allāh, bij het nalaten van ongehoorzaamheid [*Maʿāṣī*] aan Allāh, en bij het overbrengen van de boodschap [*Risālah*] van Allāh. Tegelijkertijd onderhouden zij het gebed [*Ṣalāh*] en verwaarlozen zij niets van wat Allāh hun verplicht heeft gesteld van deze verheven daad van aanbidding [*ʿIbādah*], die de zuil [*ʿAmūd*] van de islam is. En zij verrichten het zoals Allāh het heeft bevolen.

Vervolgens noemde Hij {سُبْحَانَهُ} de achtste en negende eigenschap en zei:

وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ

"En zij geven uit van wat Wij hun hebben voorzien, in het verborgene en openlijk, en zij weren het kwade [Sayyiʾah] af met het goede [Ḥasanah]."
(***Sūrah ar-Raʿd***, 13:22)

De betekenis is dat zij, naast al het voorgaande, uitgeven op datgene wat Allāh behaagt en in het verrichten van goedheid [*Iḥsān*] jegens Zijn dienaren, zowel in het verborgene als openlijk. Een deel daarvan is zichtbaar voor de mensen en een deel verborgen voor hen. Zij zoeken de gunst [*Faḍl*] van Allāh en streven naar Zijn barmhartigheid [*Raḥmah*] en Zijn weldadigheid [*Iḥsān*], door middel van de *Zakāh* en andere vormen van geven. Zij vervullen de verplichte aalmoezen [*Zakawāt*] en geven uit op de wegen [*Wujūh*] van het goede [*Khayr*] uit wat Allāh {سُبْحَانَهُ} hun heeft geschonken.

En Zijn uitspraak:

وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ

"En zij weren het kwade [Sayyiʾah] af met het goede [Ḥasanah]"

betekent dat zij slechte daden [*Sayyiʾāt*] afweren door middel van goede daden [*Ḥasanāt*], vanwege de volmaaktheid van hun geduld [*Ṣabr*], hun verdraagzaamheid [*Taḥammul*] en hun beheersing van woede [*Kaẓm al-Ghayẓ*]. Dát zijn degenen die Allāh kennen [*al-ʿUlamā bi-llāh*], en dát zijn de rechtschapenen [*Ṣulaḥāʾ*] onder Zijn dienaren.

Allāh {تَعَالَى} zei:

أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ

"*Voor hen is het goede einde [ʿUqbá ad-Dār].*" (***Sūrah ar-Raʿd***, 13:22)

Zij zullen het prijzenswaardige einde [*al-ʿĀqibah al-Ḥamīdah*] verkrijgen. Hij verduidelijkte dit met Zijn uitspraak:

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ

"*Tuinen van blijvende verblijfplaats [Jannāt ʿAdn] die zij zullen binnengaan, en ook degenen die rechtschapen waren [Ṣalaḥa] onder hun vaders, hun echtgenoten en hun nakomelingen [Dhurrīyāt].*" (***Sūrah ar-Raʿd***, 13:23)

Een deel van hun beloning [*Thawāb*] voor deze voorgaande daden [*Aʿmāl*] is dat Allāh, door Zijn gunst [*Faḍl*] en Zijn barmhartigheid [*Raḥmah*], hun vaders, hun nakomelingen [*Dhurrīyāt*] en hun echtgenoten met hen samenbrengt.

Het standvastig blijven [*Istiqāmah*] op het gebod [*Amr*] van Allāh, het vervullen van Zijn recht [*Ḥaqq*], het gebieden van het goede [*al-Amr bi-l-Maʿrūf*], het verbieden van het verwerpelijke [*an-Nahy ʿan al-Munkar*], het standvastig blijven op de waarheid [*Ḥaqq*], het geduldig zijn [*Ṣabr*] daarin, en het afweren van het kwade [*Sayyiʾah*] met het goede [*Ḥasanah*], dit alles

behoort tot de oorzaken [*Asbāb*] van de rechtschapenheid [*Ṣalāḥ*] van de dienaar [*ʿAbd*], de rechtschapenheid [*Ṣalāḥ*] van zijn vaders, zijn echtgenoten en zijn nakomelingen [*Dhurrīyah*], hun samenzijn in de verblijfplaats van Zijn eer [*Dār Karāmatih*], en dat de engelen [*Malāʾikah*] hen bezoeken, hen met vrede [*Salām*] begroeten en hen verwelkomen.

En tot de geweldige gunsten [*Niʿam ʿAẓīmah*] van Allāh voor de dienaar [*ʿAbd*] behoort dat hij een oorzaak mag zijn voor de leiding [*Hidāyah*] van zijn vader, zijn moeder, zijn echtgenote en zijn nakomelingen [*Dhurrīyah*]. Evenzo behoort het tot de geweldige gunsten [*Niʿam ʿAẓīmah*] van Allāh voor de vrouw dat zij een oorzaak mag zijn voor de leiding [*Hidāyah*] van haar echtgenoot, haar vader, haar moeder en haar kinderen.

Uit dit edele vers [*Āyah Karīmah*] wordt ook begrepen dat het binnentreden [*Dukhūl*] van vaders, echtgenoten en nakomelingen in het Paradijs [*Jannah*], samen met hun verwanten, slechts plaatsvindt vanwege hun rechtschapenheid [*Ṣalāḥ*], niet louter vanwege afstamming [*Nasab*] en verwantschap [*Qarābah*], maar vanwege rechtschapenheid [*Ṣalāḥ*], standvastigheid [*Istiqāmah*] en inspanning [*Ijtihād*] in de gehoorzaamheid [*Ṭāʿah*] aan Allāh. Dat is het grootste middel [*Wāsiṭah*] voor de rechtschapenheid [*Ṣalāḥ*] van de dienaar [*ʿAbd*], zijn verwanten, zijn echtgenotes en zijn nakomelingen [*Dhurrīyāt*], en voor hun samenzijn in de verblijfplaats van Zijn eer [*Dār Karāmatih*].

Dit edele vers [*Āyah Karīmah*] lijkt op Zijn uitspraak {تَعَالَىٰ} in *Sūrah Sabaʾ*:

وَمَآ أَمْوَٰلُكُمْ وَلَآ أَوْلَـٰدُكُم بِٱلَّتِى تُقَرِّبُكُمْ عِندَنَا زُلْفَىٰٓ إِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَـٰلِحًا فَأُو۟لَـٰٓئِكَ لَهُمْ جَزَآءُ ٱلضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا۟ وَهُمْ فِى ٱلْغُرُفَـٰتِ ءَامِنُونَ

"En het zijn niet jullie bezittingen [Amwāl], noch jullie kinderen [Awlād], die jullie nabijheid [Zulfá] tot Ons doen verkrijgen, maar slechts degenen die geloven [Āmana] en rechtschapen daden verrichten [ʿAmila Ṣāliḥan]. Voor hen zal er een veelvoudige beloning [Jazāʾ aḍ-Ḍiʿf] zijn voor wat zij deden, en zij zullen veilig zijn in de verheven vertrekken [al-Ghurufāt]." (***Sūrah Sabāʾ***, 34:37)

En op Zijn uitspraak {تَعَالَى} in *Sūrah al-Ḥujurāt*:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَٰكُم مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَٰكُمْ شُعُوبًا وَقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوٓا۟ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

"O mensen, voorwaar, Wij hebben jullie geschapen uit een man en een vrouw, en Wij hebben jullie tot volkeren [Shuʿūb] en stammen [Qabāʾil] gemaakt, opdat jullie elkaar zouden leren kennen. Voorwaar, de meest edele [Akram] van jullie bij Allāh is degene met de meeste godsvrees [Taqwá]. Voorwaar, Allāh is Alwetend, Alkennend." (***Sūrah al-Ḥujurāt***, 49:13)

En evenzo geldt dit voor de andere edele verzen [*Āyāt Karīmāt*] die met deze betekenis zijn gekomen. Zij maken alle duidelijk dat de verheven graden [*Manāzil ʿĀliyah*], de overwinning [*Fawz*] met de Tuinen van gelukzaligheid [*Jannāt an-Naʿīm*], en de redding [*Salāmah*] van de bestraffing [*ʿAdhāb*] van Allāh en Zijn toorn [*Ghaḍab*], niets daarvan wordt verkregen door louter wensdenken [*Amānī*] en beweringen [*Daʿāwá*], noch door afstammingen [*Ansāb*] en aanspraken [*Daʿāwá*].

Integendeel, dit wordt slechts verkregen, na de schenking van succes [*Tawfīq*] door Allāh en Zijn barmhartigheid [*Raḥmah*], door de middelen [*Asbāb*] van geduld [*Ṣabr*] in de gehoorzaamheid [*Ṭāʿah*] aan Allāh, geduld [*Ṣabr*] in het zich onthouden van Zijn verboden [*Maḥārim*], het zich

volledig tot Hem wenden {سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ}, oprechtheid [*Ikhlāṣ*] jegens Hem in het handelen [*ʿAmal*], nederig smeken [*Ḍarāʿah*] tot Hem om succes [*Tawfīq*] en leiding [*Hidāyah*] te verkrijgen, samen met geduld [*Ṣabr*] in beproevingen [*Shadāʾid*] en moeilijkheden [*Mashāqq*] ter wille van de waarheid [*Ḥaqq*], en geduld [*Ṣabr*] bij rampspoeden [*Maṣāʾib*].

Door dit alles hebben zij het geweldige goede [*Khayr ʿAẓīm*] verkregen en de overwinning [*Fawz*] met de Verblijfplaats van gelukzaligheid [*Dār an-Naʿīm*].

Daarom past het de mensen van geloof [*Ahl al-Īmān*], de mensen van kennis [*Ahl al-ʿIlm*] en de mensen van leiding [*Ahl al-Hudá*] om dit verheven ethiek [*Akhlāq ʿAẓīmah*] te belichamen en daarop voort te gaan, opdat het prijzenswaardige einde [*al-ʿĀqibah al-Ḥamīdah*] het hunne zal zijn, en opdat voor hen het goede einde [*ʿUqbá ad-Dār*] zal zijn.

Geduld [*Ṣabr*] is dus onmisbaar, oprechtheid [*Ikhlāṣ*] is onmisbaar, en waarachtigheid [*Ṣidq*] is onmisbaar.

Allāh {تَعَالَىٰ} zei in *Sūrah al-Insān:*

وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا

“*En Hij beloonde hen, wegens hun geduld [Ṣabr], met het Paradijs [Jannah] en zijde [Ḥarīr].*” (***Sūrah al-Insān***, 76:12)

En Hij {سُبْحَانَهُ} zei in *Sūrah al-Muʾminūn:*

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ

“*Voorwaar, Ik heb hen op deze Dag beloond voor hun geduld [Ṣabr], omdat zij de overwinnaars [al-Fāʾizūn] zijn.*” (***Sūrah al-Muʾminūn***, 23:111)

En in *Sūrah al-Furqān* zei Hij, nadat Hij de verheven eigenschappen [*Ṣifāt ʿAẓīmah*] van de dienaren van de Meest Barmhartige [*ʿIbād ar-Raḥmān*] had genoemd:

أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا

“*Zij zullen worden beloond met het verheven vertrek [al-Ghurfah] vanwege hun geduld [Ṣabr], en zij zullen daarin worden ontvangen met begroeting [Taḥīyah] en vrede [Salām].*” (***Sūrah al-Furqān***, 25:75)

Deze prijzenswaardige kwaliteiten [*Khiṣāl Ḥamīdah*] die Hij noemde in Zijn uitspraak:

وَعِبَادُ الرَّحْمَٰنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا

“*En de dienaren van de Meest Barmhartige [ʿIbād ar-Raḥmān] zijn degenen die zachtmoedig [Hawnan] over de aarde wandelen.*” (***Sūrah al-Furqān***, 25:63)

werden dus bereikt door hun geduld [*Ṣabr*] in de gehoorzaamheid [*Ṭāʿah*] aan Allāh, hun geduld [*Ṣabr*] in het zich onthouden van de verboden [*Maḥārim*] van Allāh, en hun geduld [*Ṣabr*] bij tegenslagen [*Maṣāʾib*].

Daarom is zorgvuldige aandacht [*al-ʿInāyah*] voor deze zaak [*Amr*] onmisbaar, en moeten wij ons daarop voorbereiden. En de student van kennis [*Ṭālib al-ʿIlm*] moet weten dat geduld [*Ṣabr*] absoluut onmisbaar is, en dat verheven daden [*Aʿmāl ʿAẓīmah*] en overvloedig goed [*Khayr Kathīr*] niet worden verkregen door louter beweringen [*Daʿāwá*], verlangen [*Raghbah*] en wensdenken [*Tamannī*] zonder handelen [*ʿAmal*] en *Ṣabr*.

Ik vraag Allāh {تَعَالَى}, bij Zijn Namen [*Asmāʾ*] en Eigenschappen [*Ṣifāt*], om ons en alle moslims te schenken: nuttige kennis [*ʿIlm Nāfiʿ*] en rechtschapen daden [*ʿAmal Ṣāliḥ*], en om ons allen het ethiek [*Akhlāq*] van de mensen van kennis [*Ahl al-ʿIlm*] en geloof [*Īmān*] te laten belichamen, het ethiek [*Akhlāq*] van de Boodschappers en van degenen die hen met voortreffelijkheid [*Iḥsān*] volgen.

En ik vraag Hem om ons en alle moslims te vermeerderen in nuttige kennis [*ʿIlm Nāfiʿ*], rechtschapen daden [*ʿAmal Ṣāliḥ*] en diepgaand inzicht [*Baṣīrah Nāfidhah*], en om ons allen te beschermen tegen de kwaden [*Shurūr*] van onze zielen [*Nufūs*] en tegen de slechte daden [*Sayyiʾāt*] van onze handelingen [*Aʿmāl*].

En wij vragen Hem eveneens {سُبْحَانَهُ} om succes [*Tawfīq*] te schenken aan degenen aan wie de zaken [*Umūr*] van de moslims zijn toevertrouwd, op iedere plaats, in alles wat Zijn welbehagen [*Riḍā*] en de rectificatie [*Ṣalāḥ*] van de dienaren [*ʿIbād*] bevat. En dat Hij de leiders [*Qādah*] van de moslims hervormt en hen helpt in de gehoorzaamheid [*Ṭāʿah*] aan Allāh en Zijn Boodschapper ﷺ, en dat Hij hun succes schenkt om te regeren met Zijn *Sharīʿah*, zich daaraan te houden, voor het oordeel [*Taḥākum*] daarnaar terug te keren, en zich te hoeden voor al wat daarmee in strijd is.

En ik vraag Hem ook {عَزَّ وَجَلَّ} om de omstandigheden [*Aḥwāl*] van de moslims op iedere plaats te verbeteren, hun begrip [*Fiqh*] in de religie [*Dīn*] te schenken, hen te helpen in Zijn gedachtenis [*Dhikr*], Zijn dankbaarheid [*Shukr*] en de voortreffelijke aanbidding [*Ḥusn ʿIbādah*] van Hem, en om ons en alle moslims te beschermen tegen alles wat in strijd is

met Zijn wetgeving [*Shar*ᶜ]. Voorwaar, Hij {جَلَّ وَعَلَا} is de Beschermer [*Walī*] daarvan en Degene Die daartoe volkomen in staat is [*Qādir*].

En moge Allāh gebeden, vrede en zegeningen zenden over Zijn dienaar en Boodschapper, onze Profeet Moḥammad, en over zijn familie [*Āl*], zijn Metgezellen [*Aṣḥāb*] en zijn volgelingen [*Atbā*ᶜ] in voortreffelijkheid [*Iḥsān*] tot aan de Dag van de Vergelding [*Yawm ad-Dīn*].

---

[1] *Een lezing gehouden door de Shaykh aan de Umm al-Qurá Universiteit in Makkah al-Mukarramah in de maand Rajab, 1409 H. (Majmū*ᶜ *Fatāwá wa-Maqālāt ash-Shaykh Ibn Bāz, vol. 4)*